

ת"פ 34106/10/13 - פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נגד זאב ברנד, א' א' - לא בעניינה

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 34106-10-13 פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד ואח' 21 דצמבר 2016

לפני כבוד השופט עוז ניר נאוי
המאשימה
נגד
הנאשמים

1. זאב ברנד
2. א' א' - לא בעניינה

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה הגב' דורית הרצברג

נאשם 1 בעצמו וב"כ עו"ד יהושע רזניק

גזר דין

(בענין נאשם 1)

כתב האישום והעבירות בהן הורשע הנאשם

1. הנאשם 1 (להלן: "**הנאשם**"), רואה חשבון במקצועו, הורשע על פי הודאתו, בעבירות גניבה בידי מורשה לפי סעיפים 383 ו-393 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); ובעבירות של השמטת הכנסה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת מס הכנסה**"), ומסירת דוחות לא נכונים בלא הסבר סביר במטרה להתחמק ממס לפי סעיפים 117(א)3 ו-117(ב) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, וזאת בגין מעילה בכספי לקוחותיו, בין השנים 2003 - 2011, כפי שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן ברביעית [במ/1].
2. יוער כי במסגרת כתב האישום ייחסה המאשימה לנאשם גם עבירה של מתן שוחד, בה כפר הנאשם. ביום 18.7.2016 זיכיתי את הנאשם מן האישום בעבירה זו [כמו גם את הנאשמת 2, אשר לה ייחסה המאשימה קבלת שוחד], והכל מן הנימוקים אשר פורטו שם.
3. עוד חשוב לציין, כי בהחלטתי הנזכרת לעיל, קבעתי כי לא ניתן לראות במעשיו של הנאשם עבירה רבת פריטים, וכי יש לראות במעשי המעילה הרבים בהם הודה, ריבוי עבירות.

עמוד 1

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

4. משיקולי יעילות דיונית יש לקבוע מתחם אחד לכלל עבירות הגניבה, וזאת חרף הרשעת הנאשם במספר רב של עבירות. בעבירות המס אין לראות כחלק מאותה מסכת עבריינית, לפיכך סבורה המאשימה כי יש לקבוע שני מתחמים שונים, האחד למסכת אירועי הגניבה, והשני לגבי עבירות המס.
5. לעניין הערך החברתי הנפגע, טענה המאשימה כי בכל הנוגע לעבירות הגניבה הערכים החברתיים שנפגעו הם האינטרס הרכושי של נפגעי העבירות, האמון של רשויות המדינה ואמון הציבור במקצוע הנהלת החשבונות.
6. בכל הנוגע לעבירות המס, טענה המאשימה כי האינטרס הכלכלי הטמון בחובה לשלם מס אמת אשר נועד למימון הקופה הציבורית, וכן ערך השוויון בנשיאה בנטל המס - הם האינטרסים הנפגעים.
7. המאשימה הפנתה לפסקי דין רבים, הן ביחס לעבירות הגניבה, הן ביחס לעבירות המס, וביקשה כי בית המשפט ייקבע מתחם ענישה בעניין עבירות הגניבה בידי מורשה הנע בין שלוש שנים וחצי לשבע שנות מאסר בפועל (3.5 - 7 שנות מאסר בפועל); ובעניין עבירות המס מתחם הנע בין שנים עשר עד עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל (12 - 24 חודשי מאסר בפועל).
8. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם עונש של 55 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות הגניבה, ו-15 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות המס, במצטבר.

טיעוני הנאשם

9. ב"כ הנאשם הפנה אף הוא לפסקי דין רבים, וביקש כי ייקבע מתחם אחד עבור עבירות הגניבה ועבירות המס יחדיו, אשר ינוע בין **ששה חודשים ל-18 חודשים**. בנסיבות דנן, כך נטען, האינטרס הציבורי יבוא על סיפוקו אף אם יושת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.
10. בסיומם של הטיעונים, טען הנאשם כי לקח אחריות על מעשיו, וביקש כי בית המשפט ינהג בו במידת הרחמים, שכן אמלל את משפחתו די והותר, מצבו הרפואי אינו שפיר וכיום הוא עוסק בעיקר בפעילות התנדבותית.

דין

11. כמתבקש וכפי שעולה מן הפסיקה, בתי המשפט מתייחסים בחומרה לעבירות המבוצעות בידי בעלי מקצועות

חופשיים, כגון עורכי דין ורואי חשבון, המנצלים את הכוח אשר מקצועם מעניק להם, כדי לשלוח יד בכספי לקוחותיהם.

12. כך אף נקבע בפסיקה, לא פעם, כי על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הרובצת לפתחה של העבריינות הכלכלית המתוחכמת, והודגש כי אף גנב אשר אינו פורץ דלתות, אלא גונב מכיסם של אחרים בעודו לבוש חליפה ועונב עניבה - גנב הוא.

13. על הצורך בהחמרת הענישה בעבירות כלכליות, ועל הסכנה הטמונה בעבירות אלה, עמדה כבוד השופטת פרוקצ'יה בע"פ 9788/03 **מדינת ישראל נ' דוד גולן** (25.2.2004) (להלן: "**עניין גולן**"), תוך הפניה לדבריה של כב' השופטת שטרסברג-כהן בע"פ 2910/94. אמנם פסק הדין בעניין גולן עסק בנאשמים אשר קשרו קשר ויחדיו משכו כספים מחשבונות בנק של לקוחות אשר נפטרו, אך הגיונם של הדברים מתאים גם במקרה דנן:

"העבריינות הכלכלית בתחומי החברה והכלכלה היא לרוב מתוחכמת, מסתיעת באמצעים מודרניים של הפקת מידע, וקשה לגילוי. נזקיה קשים לחברה בכללותה, למשק הכלכלי, ולאנשים הפרטיים הנפגעים ממנה במישרין. על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הרובצת לפיתחה של העבריינות הכלכלית המתוחכמת, את היקף הקרבנות העלולים להיפגע ממנה, את הקושי והמורכבות שבאיתורה ואת ההוקעה הברורה של יסודות השחיתות וניצול עמדות הכח, השליטה והמידע הכרוכים בביצועה. על המסר העונשי לשקף בבירור את תגובתה המחמירה של החברה על מעשים של הפרת נאמנות בשימוש בכספי הזולת תוך ניצול כח המשרה. ג. בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שגזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר ... נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עברין הנאשם בפריצה וגניבת-רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב-מעללים, הגוזל מליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעיתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך ייחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור, כדברי בית המשפט בפרשת ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, (פד"י נ(2) 221, 470) (מפי השופטת שטרסברג-כהן):

'כאשר ניצבים אנו מול מעשים של פגיעה בגוף או ברכוש, הכל מסכימים שיש לראות בהם עבירות שענישה בצידן, באשר אין חברה אנושית מתוקנת יכולה להתקיים בלי לנקוט סנקציות עונשיות כנגד אלה הפוגעים בציפור הנפש של תפיסתנו הערכית והמוסרית, ומסכנים את שלומנו ואת ביטחוננו האישי... גם

מעשים מתוחכמים הנעשים על ידי הפרט בתחומי חברה וכלכלה
פגיעתם עלולה להיות קשה למשק ולאדם הפרטי. ככל
שהמעשים מתוחכמים יותר, מקצועיים יותר ונעשים בידי אנשים
או גופים בעלי כח ושליטה, כך גם אמצעי הריסון, המניעה
וההרתעה על ידי החוק צריכים להיות מתוחכמים ורגישים יותר
לאינטרסים של הפרט והחברה הראויים להגנה. עם מעשים
אלה נמנות העבירות הכלכליות למיניהן. ב."

[עניין גולן, פסקה 7, ההדגשות שלי - נ.ע.]

14. בהמשך, עמדה כבוד השופטת פרוקצ'יה על חומרתה של עבריינות הצווארון הלבן, הנגזרת דווקא ממקום של כוח
ונכונות לנצל את החלש:

"חומרתה של עבריינות הצווארון הלבן, הגובלת לרוב במעשי שחיתות ובצע
כסף, מתעצמת דוקא נוכח התופעה כי על פי רוב מבצעה אינם באים מרקע
של דוחק ומצוקה כלכלית-קיומית ומתנאים סוציו-אקונומיים ירודים
מתמשכים, העשויים להסביר, לעיתים, את פישרה ומניעה של עבריינות הרחוב
בתחום הרכוש, השכיחה והיומיומית בתחום הפילי. היא באה דוקא ממקור
של כח ושררה, תיחכום והשכלה, ונכונות לנצל את חולשתו וחוסר האונים של
הזולת כדי להאדיר כח ועוצמה כלכלית. מציאות זו מחריפה את הדופי המוסרי
הנילווה לעבריינות הכלכלית ואת השלילה שבה כתופעה חברתית. ב"

[עניין גולן, פסקה 7, ההדגשות שלי - נ.ע.]

15. כך, במקרה דנן, עסקינן ברואה חשבון, אשר לא היסס ליטול מכיסם של לקוחותיו, ובהם אף קשישים וחלשים.
הנאשם ניצל את העדר בקיאותם והבנתם של לקוחותיו, וחמור מכך, ניצל את אמונם. בנסיבות אלה, וכפי שאפרט
להלן, סבורני כי מדובר במעשים חמורים, אשר יש להשית בגינם עונש משמעותי.

מתחם אחד או ריבוי מתחמים?

16. אשר לעבירות הגניבה, מקובלת עלי עמדת המאשימה כי יש לקבוע מתחם אחד לכלל עבירות הגניבה, ולו
משיקולי יעילות דיונית. משלא חלק על כך הסנגור, אסתפק בדברים אלה ולא ארחיב.

17. כן מקובלת עלי עמדת המאשימה כי יש לקבוע שני מתחמי ענישה שונים ונפרדים למסכת אירועי הגניבה, ולעבירות
המס. ודוק.

18. סעיף 40 יג לחוק אשר כותרתו "ריבוי עבירות" מורה כך:

"40ג. 40יג. (א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד,
יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל

העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

19. כפי שהבהיר בית המשפט העליון לאחרונה, בע"פ 5668/13 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.2016) (להלן: "**עניין מזרחי**"), ההבחנה בין תרחיש עובדתי שיש לראותו כ"אירוע אחד", המאפשר קביעת מתחם אחד [סעיף 40ג(א)], לבין תרחיש עובדתי שיש לראותו כ"כמה אירועים" [סעיף 40ג(ב)], אשר יש לקבוע לגביו מתחם הולם לכל אירוע בנפרד, אינה פשוטה, ועודנה מעוררת קושי לא מבוטל במלאכת גזירת הדין.

20. הקושי, כפי שהבהיר בית המשפט העליון, נעוץ בכך שהמחוקק לא הגדיר את המונח "אירוע", וממילא גם לא הבהיר כראוי, מה היחס בין מונח זה למונחים "מעשה" ו"עבירה".

21. לאחרונה פרסם משרד המשפטים את תזכיר חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), התשע"ו-2015 (להלן: "**התזכיר**"), בניסיון להתמודד עם כמה מן הקשיים אשר התעוררו בעקבות תיקון 113, לרבות הקושי האמור.

22. ביחס לסעיף 40ג מוצע בתזכיר כי יבוצעו שלושה תיקונים מרכזיים: **ראשית**, מוצע כי המונח "ריבוי עבירות" המשמש בסעיף הקיים יוחלף במונח "ריבוי מעשים"; **שנית**, תיקבע בחוק הגדרה למונח אירוע; ו**שלישית**, במקרים של עבירות חוזרות דומות, המהוות אירועים נפרדים, ניתן יהיה לקבוע מתחם עונש אחד בלבד.

23. אשר להגדרת המונח "אירוע" מוצעים שני מבחנים. **מבחן ראשון וטכני**, באופיו, אשר בוחן אם המעשים בוצעו בקרבת זמן ומקום שכן, כאשר מתבצע מעשה במקום ובזמן מסוימים ואז מבוצע מעשה במקום או בזמן אחר, זהו ביטוי למידת אשם מוגברת, אשר צריכה להתבטא בחלוקה לאירועים נפרדים. **המבחן השני הוא מבחן מהותי**, הבא לסייג את המבחן הטכני ולאפשר חלוקה לאירועים למרות קרבה בזמן ובמקום. למבחן זה שני פרמטרים - **זהות האינטרסים המוגנים ומספר הקרבתות**. כך, גם אם המעשים בוצעו בקרבת זמן ומקום, ככל שהמעשים פוגעים באינטרסים מוגנים שונים יותר וככל שמדובר בפגיעות בקרבתות שונים, תגבר ההצדקה לקבוע שמדובר בשני אירועים שונים.

24. אם נישם את המבחן המהותי שהוצע במסגרת התזכיר, כפי שהציעה המאשימה, נלמד כי זהות האינטרסים

המוגנים והקורבנות, שונים לחלוטין בין עבירות הגניבה, לבין עבירות המס.

25. כך, בעוד שמעבירות הגניבה הנפגעים העיקריים הם הקורבנות מהם נגנבו הכספים, בעבירות המס הנפגעת היא הקופה הציבורית.

26. אף הערכים החברתיים הנפגעים שונים לחלוטין - בעבירות הגניבה, מדובר באינטרס הרכושי של נפגעי העבירות, האמון של רשויות המדינה בבעלי המקצועות החופשיים בכלל וברואי החשבון בפרט, ואמון הציבור; ואילו בעבירות המס - נפגעים ערכי שוויון בנשיאה בנטל המס והאינטרס הכלכלי הטמון בחובה לשלם מס אמת, אשר נועד לממן את הקופה הציבורית.

27. אמנם, אין התזכיר אות כתובה בספר החוקים כבר היום, וכפי שכתב כבוד השופט סולברג בעניין מזרחי, עוד "נודעת לו כברת דרך עד ש'יגדל' ויהיה לחוק", אולם, כפי שהמשיך וכתב בלשונו **"יש להניח כי התזכיר משקף נאמנה את רחשי ליבו של המחוקק. אך ראוי הוא כי בית המשפט, כפרשנו של החוק, יעשה אוזנו כאפרכסת"** [עניין מזרחי, פסקה 23].

28. אף בהתאם למבחני הפסיקה הנהוגים כיום, סבורני כי אין לראות בעבירות השונות כמסכת אחת, ויש להבחין בין המתחמים לעניין עבירות הגניבה ולעניין עבירות המס.

29. לאחרונה בע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (3.9.2015) (להלן: **"עניין דלאל"**) חזר בית המשפט העליון על החשיבות הטמונה בבירור בין אירוע אחד לכמה אירועים תוך שהפנה לע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014), (להלן: **"עניין ג'אבר"**), וציין כי שלב הבירור בין אירוע אחד לכמה אירועים, יש בו לתרום לקידום תכליתו הכללית של תיקון 113.

30. כך, החשיבות הנורמטיבית להבחין בין אירועים שונים ולקביעת מתחם נפרד, נובעת משיקולי הלימה ובעקבותיה גם שיקולי הרתעה, אשר יש בהם להבהיר לנאשם ולאחרים שכמותו, כי עבירות המהוות כמה אירועים אינן נבלעות בענישה העיקרית, אלא הן עומדות בפני עצמן, שוברן בצידן, ועונשן יכול לבוא בנפרד לכל אירוע, ובמצטבר [עניין דלאל, פסקה 20].

31. אשר למבחן עצמו, חזר בית המשפט העליון על המבחן אשר נקבע בדעת רוב בעניין ג'אבר, לפיו עבירות שיש ביניהן "קשר ענייני הדוק" ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, יחשבו לאירוע אחד [עניין דלאל, פסקה 21].

32. בית המשפט העליון התייחס בעניין דלאל, אף למצבים בהם מבחן הקשר הענייני ההדוק, אינו נותן מענה, למשל, **כאשר עבירה אחת 'נובעת' מעבירה אחרת או 'נלווית' לה**. זהו, לדידי, המצב בענייננו.

33. במצבים מעין אלה, מסביר בית המשפט העליון, יש לשקול שיקולים נורמטיביים, במסגרתם תיבחן השאלה אם ראוי שעבירה קשורה "תיבלע" בעבירה אחרת, ולא תזכה להתייחסות עצמאית. מפאת חשיבות הדברים לענייננו, אביאם בלשון אומרם:

"במצבים חריגים מעין אלה, ראוי לבית המשפט לקיים בקרה נוספת, נורמטיבית, במסגרתה תיבחן השאלה האם נכון, כעניין של מדיניות משפטית ובשים לב לתכליתו של סעיף 40ג הנ"ל, לראות את העבירות ככמה אירועים נפרדים. כך, במיוחד במטרה למנוע מצב שבו עבירה הקשורה בעבירה אחרת 'תיבלע' באותה עבירה, ולא תזכה להתייחסות הראויה לה בנסיבות העניין. ברי, כי ככל שעוצמת הקשר בין העבירות על-פי נסיבותיהן העובדתיות רבה, תידרש הצדקה נורמטיבית משמעותית יותר כדי לראותן כאירועים נפרדים, ולהפך". [עניין דלאל, פסקה 25]

34. כך, בבחינת נסיבות העניין, סבורני כי יש למנוע מצב בו עבירות המס תיבלענה בעבירות הגניבה. אפילו התבצעו עבירות המס ביחד עם עבירות הגניבה, יש להבהיר כי עבירות אלה אינן עבירות זניחות, ואין טפלות לעבירות הגניבה. כידוע, השוויון בנשיאה בנטל המס והשמירה על הקופה הציבורית נשענים על הדיווח האמין לרשויות, וכבר נפסק כי: "העלמת מס ככלל היא גניבה מכיס הציבור, גם אם הגונב אינו פורץ דלתות אלא לבוש חליפת מחלצות ועונב עניבה" [רע"פ 3516/11 דהן נ' מדינת ישראל (11.5.2011)].

35. **הנאשם - רואה חשבון - שלשל לכיסו הכנסה בסך של כ-2 מיליון ₪, אשר בגינה לא שילם למדינה מסים. אין מדובר בסכום זניח של מס, ולהפרדה בין האירועים ערך אינהרנטי, כפי שהבהיר בית המשפט העליון בעניין דלאל.**

36. אין מדובר בענייננו בעבירות המשלימות זו את זו, כי אם בעבירות הדורשות הבחנה ואבחנה. כך, מקובלת עלי טענת המאשימה כי אילו היה מוכיח הנאשם כי ההפקדות שביצע היו מקובלות על לקוחותיו, ולא נעשו על דרך הגניבה, עדיין היו עומדות בפני עצמן, עבירות המס אשר ביצע במשך 9 שנים תמימות. לנאשם אף הייתה האפשרות, ודאי כרואה חשבון, לדווח על הכנסות אלה.

37. לנוכח כל האמור לעיל, סבורני כאמור, כי יש להבחין בין המתחמים לעניין עבירות הגניבה ולעניין עבירות המס, וזאת אעשה להלן.

מתחם העונש

38. כידוע, סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, שכותרתו "קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת עונשו של הנאשם" מורה את בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לשלוש אמות מידה: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

39. סבורני כי העונש ההולם את חומרתם של מעשי הנאשם הוא עונש של מאסר בפועל לתקופה משמעותית, וכן קנס בסכום משמעותי, וזאת הן משיקולי הרתעה, והן מן הכורח לבטא את סלידת הציבור מהתנהלותם של בעלי המקצועות החופשיים המועלים באמון.

40. כפי שיפורט להלן, ענישתו של הנאשם במסגרת המתחמים שנקבעו, לא תהא ברף הגבוה ביותר, כפי שראוי היה, וזאת אך בשל נסיבותיו, גילו, מצבו הבריאותי, ובעיקר הודאתו והשבת חלק מן הגניבה.

הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

41. אשר לערך החברתי הנפגע, מקובלת עלי עמדת המאשימה כי בכל הנוגע לעבירות הגניבה הערכים החברתיים שנפגעו הם האינטרס הרכושי של נפגעי העבירות, האמון של רשויות המדינה ואמון הציבור במקצוע הנהלת החשבונות.

42. גם בכל הנוגע לעבירות המס, מקובלת עלי עמדת המאשימה כי האינטרס הכלכלי הטמון בחובה לשלם מס אמת אשר נועד למימון הקופה הציבורית, וכן ערך השוויון בנשיאה בנטל המס, הם האינטרסים הנפגעים.

מידת הפגיעה

43. אשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים, הנאשם גנב כספים מכ 20 לקוחות שונים, בהם קשישים ניצולי שואה. מעבר לפגיעה הכלכלית בלקוחות, אשר משתנה בעוצמתה מלקוח ללקוח, מדובר בפגיעה קשה ביותר באמון שהציבור והמדינה חייבים לתת בבעלי מקצועות חופשיים, לצורך קיומה התקין של הכלכלה.

44. אכן, מקובלת עלי טענתו של ב"כ המאשימה כי רואה חשבון שולט למעשה כמעט באופן מוחלט בכספי לקוחותיו. ככל שלקוח מתמצה פחות בענייני הנהלת החשבונות ותשלומי המס, כך תלותו בבעל המקצוע גדלה, ושליטתו של בעל המקצוע הופכת מוחלטת יותר.

45. דבריה של כבוד השופטת פרוקצ'יה [עניין גולן, פסקה 7] הנזכרים לעיל, בדבר חומרתה של עבריינות הצווארון הלבן, אשר התחכום וההשכלה של בעל הכוח, הם המאפשרים לו לנצל את חולשתו וחוסר האונים של הזולת, מחדדים את חומרת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן.

46. אשר לעבירות המס, הנאשם העלים הכנסה של למעלה מ- 2 מיליון ₪, ובכך פגע בעוצמה שאינה נמוכה בקופה הציבורית. בענייננו, חומרת המעשים והפגיעה בערכים המוגנים מתעצמת עוד יותר, לנוכח העובדה שמדובר ברואה חשבון. בעניין זה מקובלת עלי טענת ב"כ המאשימה, כי רואה חשבון כמי שאמון על מלאכת הדיווח לרשויות המס,

מוחזק על ידי המערכת והציבור כולו כבעל יושרה והגינות, ונהנה מאמון מלא של הרשויות. במצב דברים זה, הפגיעה בערכים המוגנים מתעצמת עד מאוד.

47. ואם לא היה די בכך, בענייננו, מתעצמת הפגיעה עוד יותר, בשל כך שמדובר ברואה חשבון, אשר עשה שימוש הן בכספי לקוחותיו והן במנגנון מס הכנסה על מנת להסוות את מעשי הגניבה. אכן, כטענת ב"כ המאשימה, אין מדובר בנותן שירותים שלא הוציא חשבונית או עבד ב"שחור", אלא מדובר ברואה חשבון אשר "זיהם", כטענת המאשימה, את הנהלת החשבונות שלו ושל לקוחותיו דרך מנגנון התשלומים של רשויות המס וכל זאת במשך כמעט עשור!!!

48. הנאשם פעל באופן סדרתי ויזום, ביצע לא פחות מ - 215 עבירות גניבה, ומסר 9 דוחות כוזבים לרשויות מס הכנסה, ועשרות דוחות כוזבים לרשויות מס ערך מוסף.

49. ברי, אם כן, כי הנאשם פגע פגיעה קשה בערכים המוגנים במקרה דנן.

מדיניות הענישה הנהוגה

גניבה בידי מורשה

50. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בפסיקת בתי משפט השלום, המחוזי והעליון, כפי שהציגו הצדדים וכפי שנבחן על ידי מעלה כי, ככלל, במקרים משיקים הושתו על נאשמים עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג וברז, עונשי מאסר מותנים, קנסות ופיצויים למתלוננים, כמפורט להלן:

מספר תיק	ערכאה ומותב	סעיפי האישום	משך ביצוע העבירה	סכום הגניבה	האם הוחזר?	עונש
ע"פ 5695/15	בית המשפט	גניבה בידי מורשה	6 שנים	480,000 ₪		42 חודשים קנס: 60,000 ₪ או מאסר 4 ח'.
מרסל אהרון נ' מ"י (16.5.2016)	העליון כב' השופטים	גניבה רישום כוזב במסמכי תאגיד				[בית המשפט העליון אישר את מרכיב המאסר, והפחית את הקנס מ - 100 אש"ח]

ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016)	בית המשפט העליון כב' הנשיאה נאור, כב' השופט הנדל, כב' השופט סולברג	גניבה בידי מורשה, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף, הוצאת שיק ללא כיסוי, גניבה, ועבירות רבות של הלבנת הון.	5 שנים	36 מיליון ₪	הושבו סכומי כסף "משמעותיים"	12 שנות מאסר 18 חודשים ע"ת קנס: 300,000 ₪ או 9 חודשי מאסר תמורתו. פיצוי למתלוננים: 258,000 ₪ לכל מתלונן, לכל היותר, כקבוע בחוק.
ע"פ 2143/10 אברהם שלום נ' מ"י (20.1.2011)	בית המשפט העליון כבוד השופטים נאור, ארבל ועמית	גניבה בידי מורשה קבלת דבר במרמה זיוף שימוש במסמך מזויף	שנתיים	1,300,000 ₪	לא השיב	55 חודשי מאסר בפועל מאסר על תנאי קנס: 50,000 ₪ או 7 חודשי מאסר תמורתו פיצוי למתלונן: 100,000 ₪
ע"פ 1341/02 מיכל מזרחי נ' מ"י (2002)	בית המשפט העליון כב' השופטים דורנר, פרוקצ'יה גרוניס	גניבה בידי עובד זיוף מסמכים	5 חודשים	616,000 דולר		3 שנים מאסר 2 שנים מאסר על תנאי
רע"פ 5540/15 גאוי נ' מ"י	בית המשפט העליון כב' הש' שוהם	גניבה בידי עובד וזיוף מסמכים		100,000 ₪		8 חודשים מאסר

תפ	מחוזי	גניבה בידי	9 שנים	2 מש"ח	18 חודשים
30006-07-15	ת"א	עובד			מאסר
מ"י נ' קניג	דוד רוזן	רישום כוזב			12 ח' ע"ת
ונטורה		במסמכי			
		תאגיד			
ת"פ	מחוזי	גניבה בידי	לא מפורט	1.3 מש"ח	6 חודשי
30333-10-13	נצרת	מורשה			עבודות
מ"י נ' אניתה רז	יפעת	קבלת דבר			שירות
	שטרית	בתחבולה			12 ח' ע"ת
					רכוש מסוג
					פשע למשך 3
					שנים
					6 חודשים
					ע"ת עוון
					למשך 3
					שנים
					קנס 10,000
					ל"א או 50 ימי
					מאסר
					תמורתו
ת"פ (ים)	שלום	גניבה בידי	7 שנים	2.2 מש"ח	רף גבוה
5835-08 מי נ'	ירושלים	מורשה			במסגרת
גדכט	רבקה	קבלת דבר			הסדר טיעון:
(2010)	פרידמן	במרמה			32 חודשי
	פלדמן	בנסיבות			מאסר
		מחמירות			בפועל
		השמטת			8 חודשים
		הכנסה			ע"ת
					קנס:
					25,000 ₪
					או 5 חודשי
					מאסר
					תמורתו

18 חודשים [העירה כי מדובר בעונש קל, על רקע המצב הבריאותי] 15 חודשים ע"ת שלא יעבור את העבירה בה הורשע. קנס: 20,000 ₪ או 2 חודשי מאסר פיצויים: 50,000 ₪ פיצוי [בנוסף לפסק דין אזרחי במסגרתו חויב להשיב את סכום הגניבה] 23 חודשי מאסר 10 ח' ע"ת קנס: 550 אש"ח או 20 חודשי מאסר	1,850,190 ₪	גניבה בידי מורשה 393(2)(3) לחוק העונשין	שלום ת"א זיוה הרמן	ת"פ 7257-08 מ"י נ רון נעים
23 חודשי מאסר 10 ח' ע"ת קנס: 550 אש"ח או 20 חודשי מאסר	14 מש"ח גניבה בידי מנהל + 5 מיליון ₪ קבלת דבר במרמה	"תקופה ממושכת" גניבה בידי מנהל קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות מרמה והפרת אמונים בתאגיד רישום כוזב במסמכי תאגיד ועבירות נוספות לפי חוק ניירות ערך	שלום ת"א יעל פרדלסקי	תפ 4392-06 מ"י נ' אוזן

ת"פ	שלום	גניבה בידי	4 שנים -	2,381,957	אישום	36 חודשים
42173-02-13	נצרת	מורשה	אישום	לא - אישום	ראשון -	מאסר
מ"י נ' דרבקין	אדרס	קבלת דבר	ראשון	ראשון	הוחזר	בפועל
נעמן		במרמה	4 שנים -	2,554,010	הכול	12 ח' ע"ת
		קבלת דבר	אישום שני	לא - אישום	אישום שני	קנס:
		במרמה	שני	- לא הושב		30,000 ₪
		בנסיבות				פיצויים: 5%
		מחמירות				מסכום
		ריבוי				הגניבה לכל
		עבירות				מתלונן
		מרמה				

51. כפי שניתן ללמוד מהפסיקה המוצגת לעיל, מנעד הענישה הוא רחב, כאשר הרף התחתון בעניין אניטה רז הוא חריג ביותר, ועומד על 6 חודשי עבודות שירות, והרף העליון הוא של שנות מאסר ממושכות, עד כדי 12 שנות מאסר. יחד עם זאת, כאשר מבודדים כל מקרה לגופו, ניתן לראות כי עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות נקבע בהסדר, ולעומת זאת, גניבות בסכומים גבוהים יותר, ועל פרקי זמן ממושכים יותר, הם שזכו לעונשים הכבדים ביותר.

52. יובהר כי כפי שנפסק, מתחם רחב מדי, אינו ראוי ומרוקן מתוכן את תכלית החוק [עפ"ג 7254-09-13 מדינת ישראל נגד פרץ (2.12.2013)]. מובן כי לסכומי הגניבה משקל משמעותי בכל הקשור לענישה ועניין זה יילקח בחשבון.

53. לאור האמור, ראיתי לקבוע מתחם מצומצם יותר, הלוקח בחשבון את מכלול הנתונים המופיעים בטבלה דלעיל ובצירוף הערכים ומידת הפגיעה.

54. כן ראיתי ללמוד מפסק הדין הנזכר לעיל, בעניין ת"פ (י-ם) 5835-08 מי נ' גדכט (21.6.2010), אשר נסיבותיו דומות מאוד לנסיבותינו אנו. שם דובר ברואה חשבון אשר השתמש בשיקים של לקוחותיו על מנת לשלם את חובותיו האישיים וגנב מהם כ- 2.2 מיליון ₪. הוא הורשע בעבירות של גניבה בידי מורשה, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובעבירות מס בגין השמטת הכנסה, ונגזרו עליו עונש מאסר של 32 חודשים בפועל, 8 חודשים על תנאי; וקנס בסך 25,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו.

55. בהתחשב בכל האמור לעיל, ובהתחשב בנסיבות התיק שלפניי בהן ביצע הנאשם את העבירות בהן הורשע במשך כמעט עשור, בשיטתיות, בתחכום ותוך תכנון קפדני, במסגרתן גנב מעל 2 מיליון ₪ מלקוחותיו, וגרם להם נזק רב, סבורני כי מתחם העונש ההולם, במקרה דנן הוא עונש הנע בין 15 חודשי מאסר ל - 40 חודשים; קנס בשיעור עשרות אלפי ₪ - מאות אלפי ₪; מאסר על תנאי לתקופה הנעה בין 12 חודשים ל - 24 חודשים; ופיצוי למתלוננים.

56. אשר לעבירות המס, ראיתי להפנות לת"פ 42442-01-13 מ"י נ' עמאשה (להלן: "עניין עמאשה"), שם סקרתי פסיקה רלבנטית בכל הנוגע לעבירות של השמטת הכנסה.

57. בעניין עמאשה קבעתי מתחם עונש הנע בין 10 חודשי מאסר ל - 24 חודשים; קנס בשיעור עשרות אלפי ₪ ומאסר על תנאי לתקופה הנעה בין 12 חודשים - 24 חודשים. באותו מקרה, השמיט הנאשם הכנסה של כ - 3.5 מ"ח, ונגזרו עליו שנת מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי, קנס בסך 30,000 ₪ וחתימה על התחייבות בסך 100,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור בעניין רכיב המאסר, אך קיבל את הערעור לעניין רכיב הקנס, וקבע כי הקנס יעמוד על סך של 50,000 ₪.

58. ב"כ המאשימה המלומד הפנה אף הוא לפסיקה רבה בעניין זה. לאחר שעיינתי בה, ובפסיקה המוכרת לי, סבורני כי המתחם במקרה דנן, בו דובר בהשמטת הכנסה בסך של כ - 2 מיליון ₪, נע בין 7 חודשי מאסר ל - 24 חודשים; קנס בשיעור של עשרות אלפי ₪; ומאסר על תנאי לתקופה הנעה בין 12 חודשים - 24 חודשים.

59. כפי שיפורט להלן, הואיל ומדובר בעבירה נלווית מצאתי להשית בגינה עונש המצוי ברף התחתון של המתחם האמור.

ענישת הנאשם בתוך המתחם

60. אשר לפגיעה בערך המוגן מקובלת עלי טענת המאשימה כי הנאשם פגע פגיעה משמעותית בערכים המוגנים, הן בעבירות הגניבה, בשים לב לסכום הגניבה העומד על סך של 2,045,456 ₪, אשר נגנבו מכ - 20 לקוחות שונים, והן בעבירות המס, שכן מדובר ברואה חשבון המוחזק לא רק בעיני הציבור, כי אם גם בעיני רשויות המס כבעל יושרה והגינות [ת"פ 1115/09].

61. כך גם חמורה בעיני דרך ביצוע העבירה, עת השתמש הנאשם במנגנוני תשלום המס, על מנת להסוות את ביצוע הגניבה; בנוסף, אף ריבוי העבירות ומשך הזמן בו בוצעו, משך כמעט עשור.

62. מסכת העבירות בהן הורשע הנאשם התפרשה על פני כמעט עשור, במהלכו גנב מעל 2 מיליון ₪ מלקוחותיו, וגרם להם נזק לא מבוטל. הנאשם פעל בשיטתיות, בתחכום ותוך תכנון קפדני, ויש בכך להצביע על מידת החומרה שבמעשיו.

63. הנזק שגרם לכל אחד מלקוחותיו, משתנה מלקוח ללקוח מבחינת סכום הגזלה, אך באמונם של כולם פגע עמוקות. חלק מקורבנות העבירה היו לקוחותיו משך עשרות שנים ולא להם יש להוסיף את הנזק שגרם הנאשם לקופה הציבורית, בגין עבירות המס.

64. אני מוצא במעשיו של הנאשם חומרה רבה, שכן מדובר באדם משכיל, אשר בחר לנצל את כוחו ומעמדו על מנת לפגוע באלה אשר שמו בו את מבטחם.

65. זאת ועוד, אין מדובר במי שעשה את העבירות בשל קשיים כלכליים. להפך, מדובר באדם מבוסס, בעל נכסים, ובעל ממון. התרשמתי כי הנאשם ביצע את מעשיו מבצע כסף גרידא, וממילא הנאשם לא הצביע על כל מניע אחר לגניבת הכספים.

66. אשר לסכום הגניבה, הנאשם הגיע עם חלק מן הקורבנות להסדרים. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם השיב כ - 1,600,000 ₪ מסכום הגניבה, אולם, כפי שיובהר להלן, לא מצאתי עדות לכך, ולכל היותר ניתן לייחס לנאשם השבה של כ- 1.1 מ"ש, ואף לכך לא ראיתי ליתן משקל מלא.

67. כך, כפי שעולה מפסק הדין החלקי בת"א 52174-09-11 **אולניק נ' ברנד [נע/22]**, הנאשם הגיע להסדר פשרה עם חברת אולניק לפיו ישלם לה סך של 600,000 ₪, מתוך כמיליון ₪ אשר גנב ממנה.

68. כמו כן, הנאשם המציא אישור על העדר תביעות מטעם 9 מקורבנותיו [נע/2 - נע/11]; הומצאו 10 מסמכים, אך נראה כי שניים מאותו בית עסק, נע/6 ו - נע/8], לפיהם הם "מאשרים כי לאור העובדה כי פיצית אותנו בכסף ו/או בשווה כסף, אין ולא יהיו לנו כל תביעות ו/או דרישות נגדך מכל מין וסוג שהוא".

69. המאשימה טענה כי הנאשם לא הביאם לעדות, ולכן אין ליתן למסמכים אלה כל משקל ואולם, גם המאשימה מצידה לא הביאה מי מהם לעדות. בנסיבות אלה, משעסקינן בהליך פלילי, לא ראיתי להתעלם לחלוטין מהסדרים אלה, וראיתי ליתן להם משקל מסוים במסגרת גזירת העונש, בבחינת השבת הגניבה, אם כי לא את המשקל המקסימלי אשר היה ניתן לו היה מביאם הנאשם לעדות או אם היה מציג ראיות להשבת סכומים מוגדרים בפועל.

70. בחינת ההסדרים שהוצגו כאמור מלמדת כי מדובר בסכום מצטבר של כ - 560,000 ₪, בנוסף להסדר עם חברת אולניק [בית נחליאל (משה בר לוי) - 381,119 ₪ [נע/2]; כוכבי 2010/65 ע.י.נ. בע"מ - 24,300 ₪ [נע/3]; יובל שלו - 18,040 ש"ח [נע/4]; אהרון דבי - שירותי רכב - 46,271 ₪ [נע/5]; כוכבי השרון 5555 בע"מ - 58,681 ₪ [נע/7], עאהד יוסף זיאר נאשף ובניו [נע/6] עאהד יוסף נאשף נאשף ובניו [נע/8] - 16,800 ₪; עביר 1999 - 5,500 ₪ [נע/9]; כל בו חשמל לין טיבה בע"מ - 3,000 ₪ [נע/10], חיה הודסמן - 3,000 ₪ [נע/11]].

71. בכל נסיבות העניין, וכפי שפורט, אף שטען הנאשם להשבה כמעט מלאה של סכום הגניבה, אני סבור שזו התמונה המתקבלת מבחינת חומר הראיות. יחד עם זאת וכאמור, ראיתי לייחס לנאשם השבה של מעט פחות ממחצית מסכום הגניבה.

72. עוד טען הנאשם כי לא הייתה לו כל אפשרות להחזיר כספים, שכן כל כספו ורכושו עוקלו על ידי חברת אולניק

[פרוטוקול 2.11.2016, בעמוד 132, שורות 5]. אולם, באותה נשימה כמעט, העיד, בין היתר, כי יש לו כחצי מיליון דולר בחשבון בשוויץ [פרוטוקול 2.11.2016, עמ' 135, שו' 27 - 28]. אף שטען הנאשם כי כספים אלה דרושים לו למחייתו העתידית, הרי שטענה זו אינה מקובלת עלי, בלשון המעטה, שעה שקורבנותיו של הנאשם נאלצים להתמודד עם חסרון כיס, ללא כל קשר למצבם הכלכלי. מכל מקום, לעובדה כי רכושו מעוקל ומאידך פעל להשבת חלק מן הגניבה, יינתן משקל מסוים באשר לעונש.

73. כך למשל הצהירה הגברת תמר דון, קשישה בשנות השמונים לחייה, אשר ממנה גנב הנאשם 65,723 ₪, כי היא מתקשה בהליכה ואין באפשרותה לממן לעצמה כסא מותנע חשמלי ומערכת שיניים חדשה, ואף עזרה נוספת בבית הייתה יכולה לממן בסכום הגניבה [תע/4]. הנאשם טען כי הביע חרטה וצער, אך כשנשאל בחקירתו על הגברת דון, לא הביע כל אמפתיה כלפיה, והעיד:

"היא במצב כלכלי פנטסטי היא מכרה את המוסד לבר לוי הוא קנה ממנה את העסק, שילם לה הרבה מאוד כסף, היא מכרה בית שהם גרו ברח' עמק חפר לא מבחינה כלכלית אלא היא עברה לעיר כי יותר נוח [כך במקור -נ.ע.] לה להיות בעיר במחיר טוב, היא לא במצב כלכלי גרוע, הלוואי עלי להגיע לגילה ולהיות במצבה הכלכלי."
[פרוטוקול 2.11.2016, עמ' 131, שו' 1 - 4].

74. לאלה יש להוסיף כי גם את חובו לרשויות המס לא סילק הנאשם. אמנם בעניין זה נטען כי הנאשם הגיש ערעור מס הכנסה לבית המשפט המחוזי אך נכון למועד זה טרם שולמו סכומים כלשהם על חשבון המחדלים.

75. מנגד, לקחתי בחשבון לקולא את הודאת הנאשם בטרם החל הליך ההוכחות.

76. בשים לב להיקף חומר הראיות, מדובר בחסכון זמן רב הן של העדים, הן של הקרבנות והן בזמנה של התביעה; ברור כי מדובר אף בחסכון זמן שיפוטי רב. לאלה ראיתי ליתן משקל משמעותי בהקלת עונשו של הנאשם, תוך העמדת עונשו קרוב לרף הנמוך של המתחמים.

77. עוד לקחתי בחשבון לקולא את דבריה של אשת הנאשם אשר נגעו לליבי, כפי שפורטו במכתבה.

78. אשתו של הנאשם כתבה מדם ליבה, סיפרה על נסיבות חייהם המשותפים, על הנאשם ועל משפחתם. על תרומתה שלה לחברה ועל תרומתו שלו. כן סיפרה על קורות המשפחה וסבלה סביב הפרשה, וביקשה את חמלת בית המשפט על בעלה שהוא חולה לב ותשוש, כדבריה.

79. אשתו של הנאשם סיכמה בכך שבעלה "עשה טעות גדולה ומעשה שלא יעשה" אך "הוא משלם מחיר פיסי ונפשי כבד מאין כמותו וייתסר על מעשהו כל חייו" [נע/1].

80. הוצגו אף מסמכים נוספים המלמדים על תרומת הנאשם לקהילה ובכלל זה לימוד בהתנדבות של תלמידות המתקשות בלימודיהן, במסגרת הקריה האקדמית רופין [נע/19].

81. כאמור, לקחתי אף בחשבון את השבת חלק לא מבוטל מן הגניבה, חרף הנטען כי כל רכושו של הנאשם מעוקל.

82. אשר למצבו הבריאותי של הנאשם, בעשור השמיני של חייו, על מנת שלא לפגוע בחסיון הפרט לא ראיתי להרחיב בעניין זה, אולם, אומר, כי הובאו לעיוני מסמכים המעידים על כך כי מצבו הבריאותי של הנאשם אינו שפיר (נע/20-21).

83. כידוע וכפי שנקבע בהלכה הפסוקה אין מצב בריאותי יכול למלט את הנאשם ממאסר מאחורי סורג ובריה. עמד על כך לאחרונה בית המשפט העליון בע"פ 4506/15 **צבי בר ואחרים נ' מדינת ישראל** (11.12.2016), והבהיר כי אף שלא בנקל יישלח אדם בגיל מבוגר הלוקה בבריאותו למאסר ממושך, כאשר מדובר בעבירות חמורות, לא ניתן להימנע מכך:

"לא בנקל מורים אנו כי אדם בגיל כה מבוגר, שלוקה בבריאותו, יישא במאסר במשך תקופה לא מבוטלת מאחורי סורג ובריה. אולם בהינתן אופיו של השוחד שנטל בר כראש עיר והיקפו, עקרון ההלימה והאינטרס הציבורי הראשון במעלה - מלחמה בשחיתות - מחייבים תוצאה מעין זו. בצד האמור, אם חלילה יחולו תמורות מהותיות במצב בריאותו של בר, וככל שתהיה עילה לכך, הרי שעל פי דין עומדת לבר הזכות לפנות בבקשה לשחרור על תנאי ממאסר (ראו סעיף 7 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001)."

84. אמנם בענייננו זיכיתי את הנאשם מעבירת השוחד אך בשים לב לעבירות האחרות בהן הורשע הנאשם, משכן וחומרתן כאמור, סבורני כי אותם שיקולים נכונים אף בעניינו.

85. לכך יש להוסיף כי לא הוצגו לפניי ראיות כי ענישה מאחורי סורג ובריה עלולה לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו של הנאשם, כפי שמורה ההלכה בדבר התחשבות חריגה. גם על כך עמד בית המשפט העליון בעניין צבי בר:

"ככלל, שיקול בדבר מצב רפואי אינו מאפשר הקלה בעונש באופן החורג ממתחם הענישה ההולם לעבירה הנדונה. כפי שאמרתי לעיל, עבירה של מתן שוחד בסכום משמעותי ובמעורבות גבוהה כבענייננו מחייבת השתת מאסר בפועל, ומכאן מתבקשת, לכאורה, המסקנה כי גם אם נקל עם לגזיאל, אין מקום להעתר לבקשתו לנשיאת עונשו על דרך של עבודות שירות. כך הוא הכלל, ואולם אך לאחרונה נקבע, בעניין לופוליאנסקי, שבמצבים חריגים ניתן יהיה להורות על עונש החורג ממתחם הענישה לקולא מטעמי צדק. בהקשר של

התחשבות חריגה במצבו הרפואי של הנאשם, תוחמה הלכה זו למצבים שבהם "ענישה מאחורי סורג ובריוח עלולה לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו של נאשם שהורשע בדין" (עניין לופוליאנסקי, פסקה 220). במצבים אלו, כך נקבע, על בית המשפט להפעיל שיקול דעת ולבחון את השאלה אם ראוי לסטות ממתחם הענישה שנקבע. במסגרת הפעלת שיקול דעתו, עליו לאזן בין שיקולים שונים: "בבוא בית המשפט לשיקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע הנאשם [..] יש לבחון אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדין או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו, ולהביא מנגד, כאמור, את חומרת המעשים שבהם הורשע. תוצאת איזון זה עשויה להיות שליחתו של הנאשם לעונש מאסר בפועל הנמוך מתחתית מתחם הענישה שנקבע; או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם מקום שבו 'רצפת' מתחם העונש ההולם כוללת עונש מאסר בפועל" (שם, פסקה 221).

[שם, בעמוד 152; ההדגשות שלי - נ.ע].

86. לנוכח האמור, משלא הומצאו בענייננו ראיות בדבר החשש לקיצור תוחלת החיים, לא ראיתי לחרוג מן המתחם בעניינו של הנאשם בשל מצבו הרפואי, אך ראיתי ליתן לכך משקל במסגרת השיקולים לקולא בתוך המתחם.

סיכום

87. לאחר ששקלתי את מכלול טענות הצדדים וכן עיינתי בפסיקה כמפורט לעיל, ובראיות שהציג הנאשם, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים, הן בגין עבירות הגניבה והן בגין עבירות המס, כדלהלן:

88. 21 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות הגניבה ו-9 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות המס, אותם ירצה הנאשם במצטבר, **ובסך הכול 30 חודשי מאסר בפועל**; הנאשם יחל לרצות את עונשבתאריך 15.1.2017. במועד זה יתייצב הנאשם במזכירות בית המשפט עד השעה 10:00.

89. 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, והתנאי שלא יעבור עבירות בהן הורשע;

90. קנס כספי בסך 100,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 40 תשלומים, חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.2.2017 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן.

91. פיצוי לכל אחד מקורבנות העבירה אשר הגיש תצהיר נפגע עבירה [למעט מר משה בר לוי, אשר הצהיר כי הגיע עם הנאשם להסדר, וזה מקובל עליו] בסך מחצית הכספים שנגנבו ממנו, בהתאם לטבלה המפורטת אשר צורפה [אלהו חג'ג', אליהו גולברי, מנשה נעים, תמר דון, משה וויץ, יעקב חיון, ברק דון ואהרון דבי], ובסך הכול סך של 129,169 ₪. הסכומים יופקדו במזכירות בית המשפט עד ליום 1.4.2017, ויועברו על ידי המזכירות למתלוננים כל

אחד על פי חלקו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז לוד, תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"א כסלו תשע"ז, 21/12/2016 במעמד הנוכחים.

עוז ניר נאוי, שופט

הוקדעלידינאוהלוי